

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА МЕРЕ И ДРАГОЦЕНЕ МЕТАЛЕ
11000 Београд, Мике Аласа 14, ПП: 34, ПАК: 105 305
телефон: (011) 32-82-736, телефакс: (011) 21-81-668

ПРОГРАМ РАДА ЗА 2020. ГОДИНУ

Београд, 26. 2. 2020. године

Дирекција за мере и драгоцене метале

Садржај

УВОД.....	4
Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције.....	4
Организациона структура и ресурси	5
<i>РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ</i>	<i>7</i>
1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА.....	7
1.1. Међународни развојни пројекти	7
1.2. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања	8
2. УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ	9
2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази ВІРМ (КСДВ)	9
2.2. Учешће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима	10
3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА.....	11
3.1. Еталонирање (екстерно у другим националним метролошким институтима и интерно у ДМДМ).....	11
4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА.....	12
4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости	12
4.2. Производња сертифицираних референтних материјала	13
4.3. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености.....	13
4.4. Испитивања и одобрење типа мерила и друга испитивања	14
4.5. Оцењивање усаглашености	15
4.6. Оверавање мерила.....	15
4.7. Ванредни преглед мерила у употреби и метролошке експертизе.....	16
4.8. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила	16
4.9. Развој нових услуга.....	16
4.10. Обуке, семинари, радионице и консултације у организацији ДМДМ за заинтересоване стране	17
5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА	17
5.1. Закони који се односе на метрологију и рачунање времена.....	17
5.2. Транспоноване европских прописа и директива које се односе на метрологију.....	18
5.3. Прописи који се односе на захтеве за мерила која се користе у законској метрологији на основу националног прописа.....	18
5.4. Прописи из области метрологије и драгоцених метала.....	18
5.5. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа	18
6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ.....	19
6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица	19
6.2. Надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила	19
6.3. Надзор над претходно упакованим производима који су стављени на тржиште и провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима	20
6.4. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима	20
7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	20
7.1. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе.....	20
7.2. Утврђивање испуњености услова за доделу знака произвођача предмета од драгоцених метала	20
7.3. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште	21
7.4. Надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала	21
7.5. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала	21
8. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ.....	22
8.1. ВІРМ – Међународни биро за тегове и мере	22
8.2. ОІМЛ – Међународна организација за законску метрологију	22
8.3. ЕУРАМЕТ – Европско удружење националних метролошких института.....	23
8.4. WELMЕС – Европска сарадња у законској метрологији.....	23
8.5. ЕУРАСНЕМ – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења	24
8.6. ІААО – Међународно удружење служби за анализу и HALLMARKING CONVENTION – Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала	24
9. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	24
10. СИСТЕМИ МЕНАЦМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДМДМ.....	25
10.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065	25

10.2. Одржавање и промене постојећег обима сертификације и обима акредитације система менаџмента	26
11. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА	26
11.1. Учешће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.	26
11.2. Учешће на скуповима и конгресима.....	27
12. ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ.....	27
12.1. Припрема прописа	27
12.2. Сарадња са правосудним органима	27
12.3. Кадровски послови.....	27
12.4. Управни поступак	28
13. ИНФОРМАТИЧКИ, ИЗДАВАЧКИ ПОСЛОВИ, ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ	28
13.1. Информатички послови	28
13.2. Јавност рада	29
13.3. Издавачки послови.....	29
13.4. Промоција метрологије	29
14. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ.....	29
14.1 Финансијски послови.....	29
14.2. Стручно оперативни послови.....	31

УВОД

Кључне надлежности и активности, мисија и циљеви Дирекције

Послове метрологије у Републици Србији, у складу са Законом о метрологији („Службени гласник РС”, бр. 15/16) обављају Министарство привреде, као надлежно министарство за послове метрологије, Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: ДМДМ), као орган управе надлежан за послове метрологије и уједно национална меролошка институција, привредни субјекти и друга правна лица која су овлашћена за обављање послова оверавања или оцењивања усаглашености мерила, и именовани носиоци националних еталона.

ДМДМ је образована Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/14) као орган управе у саставу Министарства привреде.

Према члану 4. став 3. Закона о метрологији ДМДМ обавља стручне послове и послове државне управе који се односе на: контролу мера и драгоцених метала; законске мерне јединице; еталоне; мерила; као и друге послове који су одређени законом којим се уређује метрологија и другим законима.

Надлежности ДМДМ дефинисане су Законом о метрологији и Законом о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16) и у складу са тим ДМДМ:

- се стара о систему законских мерних јединица у Републици Србији;
- развија, остварује, проглашава, чува, одржава, усавшава еталоне Републике Србије;
- усклађује и надзире рад именованих носилаца националних еталона;
- обезбеђује метролошку следивост;
- обавља истраживања и развој у области метрологије;
- спроводи испитивање претходно упакованих производа, ради провере испуњености метролошких захтева;
- представља Републику Србију у Међународним и регионалним метролошким организацијама, обезбеђује извршавање обавеза које пролазе из чланства у тим организацијама, и успоставља сарадњу у области метрологије;
- врши метролошки надзор;
- врши овлашћивања привредних субјеката и других правних лица за обављање послова оверавања мерила;
- надзире рад овлашћених тела;
- обавља послове оцењивања усаглашености мерила;
- одлучује у управним поступцима из области метрологије;
- обавља послове метролошке експертизе;
- припрема стратегију и прописе из области метрологије;
- води регистар мерила која подлежу законској контроли и друге прописане евиденције;
- обезбеђује метролошке информације и издаје службено гласило;
- обавља послове који се односе на дистрибуцију времена;
- пружа стручну помоћ и врши обуке за обављање послова у области метрологије;
- бави се издавачком делатношћу;
- обавља и друге послове из области метрологије у складу са законом

ДМДМ обавља послове оверавања мерила за која је прописано да их обавља ДМДМ и за чије оверавање нема овлашћених тела за послове оверавања мерила (у даљем тексту: овлашћена тела).

Мисија ДМДМ, као водеће метролошке институције у Републици Србији, је да развија и осигура примену одговарајуће инфраструктуре мерења која обезбеђује тачна, поуздана и

поштена мерења чија је сврха допринос просперитету, унапређењу квалитета живота грађана и повећању конкурентности привреде.

Организациона структура и ресурси

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу кој се односи на ДМДМ, за обављање послова из делокруга рада ДМДМ образована су два сектора, једно одељење, један одсек, две групе и један самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица и то:

- Сектор за развој метрологије;
- Сектор за контролу и надзор;
- Одељење за правне, послове људских ресурса, стручно оперативне и информатичке послове;
- Група за финансијске послове;
- Група за сертификацију;
- Самостални извршилац изван свих унутрашњих јединица.

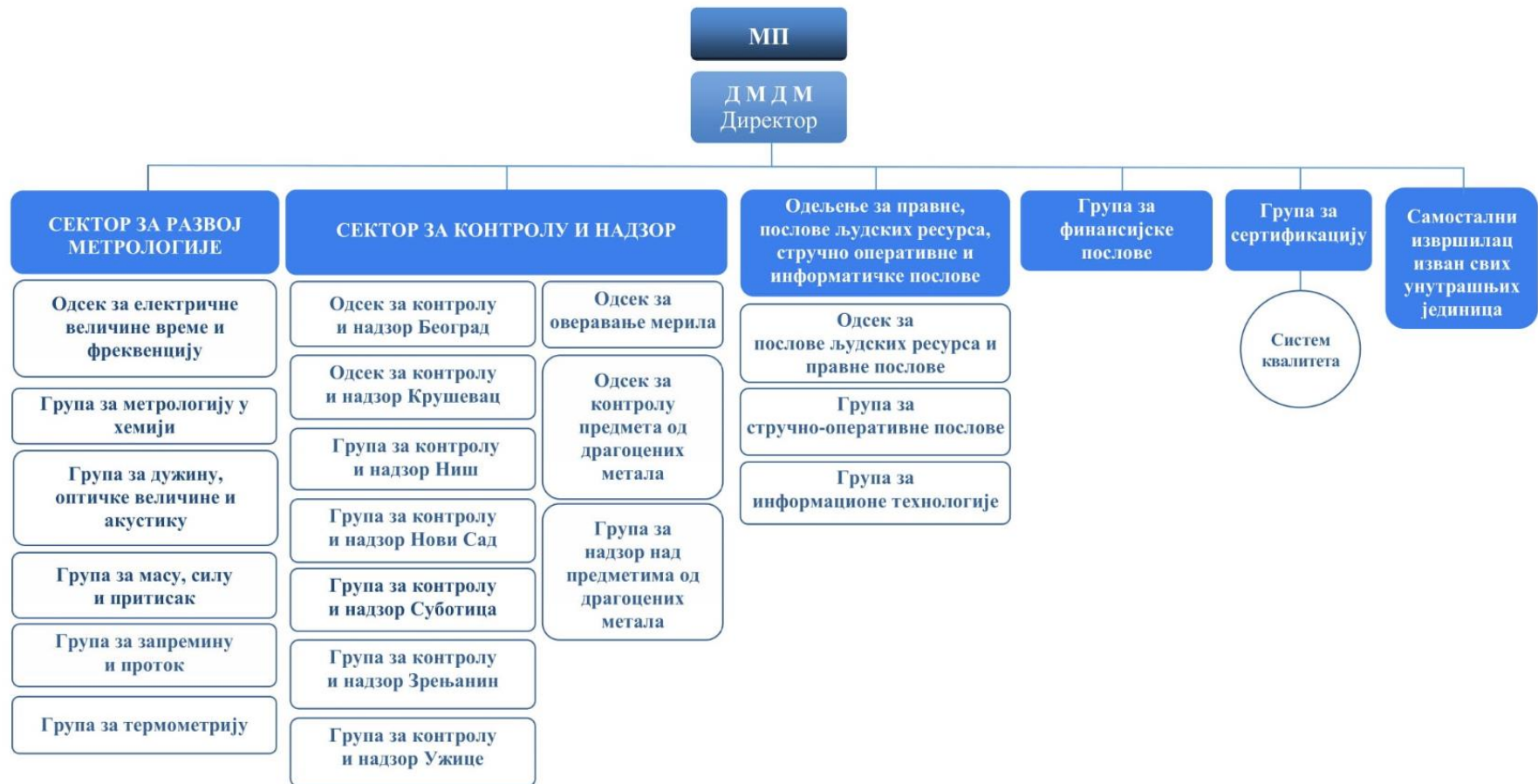
Организациона шема ДМДМ, приказана на слици 1, израђена је на основу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде од 14. марта 2019. године и Правилника о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде од 18. фебруара 2020. године.

Седиште ДМДМ је у Београду, а седишта подручних унутрашњих јединица су у: Новом Саду, Суботици, Зрењанину, Нишу, Крушевцу и Ужицу .

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде у делу који се односи на ДМДМ систематизовано је 103 радна места. Тренутно је у ДМДМ запослено 89 државних службеника и намештеника.

По основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима ангажовано је у складу са Закључком Владе РС 13 извршилаца, а по основу уговора о делу на EMPiR пројектима два ангажована извршиоца.

Попуњавање кадрова у 2020. години биће реализовано у складу са кадровским и финансијским планом, као и на основу одобрења комисије Владе за давање сагласности за нова запошљавања и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Слика 1. Организациона шема ДМДМ

РАЗВОЈ МЕТРОЛОШКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. РАЗВОЈНЕ АКТИВНОСТИ И РЕАЛИЗАЦИЈА СИ ЈЕДИНИЦА

1.1 Развојни пројекти ДМДМ

- Студија изводљивости за покретање развојног пројекта за формирање лабораторије за испитивање на електричне утицаје применом опреме за електромагнетну компатибилност и друге опреме која је набављена из донација;
- Формирање лабораторије за рефрактометрију у просторијама Одсека за контролу и надзор Крушевац;
- Формирање лабораторије за мале запремине у просторијама Одсека за контролу и надзор Крушевац ;
- Проширење обима акредитације за послове испитивања неаутоматских вага.

1.1. Међународни развојни пројекти

На основу Закона о метрологији, Министарство привреде Републике Србије, ДМДМ и други именовани носиоци националних еталона учествују у EMPIR пројектима (Европски метролошки програм иновације и развоја).

EMPIR –ДМДМ

Током 2020. године, наставиће се са колегијалном сарадњом метролога из Сектора за развој метрологије унутар ЕУРАМЕТ и крајњим корисницима у Републици Србији, ради израде заједничких пријава предлога истраживачких пројеката у складу са Позивима за 2020. годину и распоређеним средствима. Такође, испратиће се одабрани предлози истраживачких пројеката у позиву за 2020 EMPIR ради препознавања интереса и евентуалног учешћа ДМДМ у неком од позива у делу пројеката Индустрије, Фундаменталне метрологије, Стандардизације и Метролошких мрежа.

- 18RPT01 ProbeTrace: Traceability for contact probes and stylus instruments measurements / Следивост мерења за контактне сонде и уређаје са пипком. Започет септембра 2019. године. Спровођење предвиђених мерења и активности у оквиру радних пакета у складу са протоколом пројекта.
- 16RPT02 ALCOREF - Сертификовани форензички алкохолни референтни материјали. Започет септембра 2017. године. Интерлабораторијско поређење везано за одређивање концентрације етанола у РМ раствору, могућности прављења сертификованих референтних материјала (у даљем тексту :СРМ; писање радног упутства за процену краткорочне, дугорочне стабилности и хомогености СРМ, израда сертификата и окончање пројектних активности до краја августа 2020. године
- 17RPT02 RhoLiq пројекат (густина течности), започет 1. мај 2018. године. потписан уговор за грант. Током 2020. године наставља се реализација пројекта. Међулабораторијско поређење у еталонирању густине течности хидростатичком методом, радно упутство за еталонирање густине течности, радно упутство за одређивање површинског напона течности методом са платинском плочицом. Међулабораторијско поређење у еталонирању течности дензитометром - методом са

осцилујућом цеви. Радно упутство за еталонирање течности дензитометром. Консолидациона међулабораторијска поређења из еталонирања густине течности хидростатичком вагом и дензитометром.

- 19RPT02 RealMass Improvement of the realisation of the mass scale. Пројекат има за циљ: побољшање реализације масене скале NMI кроз развој и примену одговарајућих шема еталонирања укључујући и методу развијања гарнитуре, развој и имплементацију метода и софтверских алата, израду EURAMET-овог водича за еталонирање тегова.

EURAMET

- EURAMET пројекат 1152: GNSS receiver performance monitoring – континуирано;
- EURAMET.TF-S1: Time Interval Measurements (within project 1485);
- EURAMET пројекат 1463: Laser sources for interferometry; 2018 - 2023. година. Пројекат се односи на употребу стабилисаних ласера у интерферометрији, првенствено зелених He-Ne ласера, као и на могућност њихове замене са диодним ласерима;
- EURAMET пројекат 1152: GNSS receiver performance monitoring – континуирано у последњих десетак година;
- EURAMET TC-T TC-MC Moisture metrology 1400, Project, 2017.-2020. године. Циљ пројекта је заснован на циљевима EMRP JRP SIB64 METefnet - Metrology for moisture in materials. Односи се на садржај воде, као и влаге укључујући воду и остале испарљиве компоненте у материјалима;
- EURAMET.QM S13– Поређење из могућности еталонирања концентрације етанола у води;
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања ареометара хидростатичком методом (поређење још није регистровано, очекује се број у марту 2020.);
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања густине течности хидростатичком методом – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiq пројекта (поређење још није регистровано, очекује се број у марту 2020.);
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања густине течности дензитометром – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiq пројекта (поређење још није регистровано, очекује се број у марту 2020.);
- EURAMET.QM S14– Поређење из аналитичке могућности могућности производње СРМ етанол у води.

ОСТАЛО

- Пројекат подршке инфраструктури квалитета Републике Србије 2018-2020, у сарадњи са немачким националним метролошким институтом PTB - The Physikalisch-Technische Bundesanstalt, започет у јануару 2018. године;
- Комб генератор: наставак рада на пројекту;
- Projekat IPA 2017: EU FOR SERBIA – SUPPORT FOR SAFER PRODUCTS.

1.2. Унапређење постојећих и реализација нових еталона Републике Србије (националних еталона) и метода еталонирања/испитивања

ДМДМ остварује, чува, одржава и усавршава 32 национална еталона у областима: масе и сродних величина, дужине и димензионалних величина, фотометрије и

радиометрије, електричних величина, протока гаса, метрологије у хемији, термометрије, времена и фреквенције.

ДМДМ је одлукама признала шест националних еталона које остварује, чува, одржава и усавршава именовани носилац националног еталона ИНститут за нуклеарне науке „Винча“ у области јонизујућег зрачења и термодинамичких величина.

У 2020. години ДМДМ ће следећим активностима унапређивати постојеће и реализовати нове еталоне:

- Унапређење мерних могућности примарног еталона времена и фреквенције РС и временске скале UTC(DMDDM), изменом постојеће шеме повезивања увођењем новог двофреквенцијског GNSS пријемника сателитских сигнала;
- Еталон времена и фреквенције РС: Усмеравање UTC(DMDDM) скале - постављање и праћење корекција фазе и фреквенције, у складу са препоруком International Atomic Time (у даљем тексту: TAI), ради одржавања разлике две скале унутар 30 ns;
- Развијање нове методе за поређење примарних еталона времена и фреквенције;
- Развој методе еталонирања NTP временских мрежних сервера, израда радног упутства за еталонирање и процена мерне несигурности;
- Унапређење софтверске апликација приказа времена са јавног временског сервера ДМДМ нивоа Стратум-2 како би се омогућила подршка енкриптованом протоколу TLS/SSL;
- Развој аутоматизованог система еталонирања за AC/DC трансфер и проширење радног упутства;
- Проширење опсега мерења електричне отпорности од 1 GΩ до 1 TΩ, по одобрењу менторства у складу са планом обука за 2020. Годину;
- Даљи развој примарног генератора тачке росе- повезивање компоненти, пуштање у рад;
- Унапређење система еталонирања термохигрометара коришћењем комора унутар климатских комора;
- Развој методе еталонирања гасомера са течношћу коришћењем уређаја са критичним млазницама;
- Унапређење методе еталонирања/поређења стабилисаних ласера са комб генератором – наставак рада;
- Реализација националног еталона густине течности – хидростатичка вага.

2. УЧЕШЋЕ У СИРМ МРА АРАНЖМАНУ

2.1. Одржавање, унапређење и проширење могућности мерења и еталонирања (СМС) у бази СИРМ (КСДВ)

- Израда пријаве побољшаних и/или проширења мерних могућности у области наизменичне електричне струје (до 11А);
- Праћење пријаве могућности мерења и еталонирања у области мерења релативне влажности – након EURAMET ревизије, ревизија interRMO (3 линије- нова мерна могућност);
- Праћење пријаве могућности мерења и еталонирања термопарова у фиксним тачкама цинка, алуминијума, сребра и бакра (10 линија- нова мерна могућност);
- Праћење пријаве могућности мерења за еталонирање индустријских платинских отпорних термометара и дигиталних термометара на тачки течног азота (2 линије- проширење постојећих) ;

- Пријава за нове мерне могућности из области хемије, референтни материјали, аналитичке могућности мерења етанола у води;
- Праћење пријаве могућности мерења и еталонирања у области мерења притиска – након EURAMET ревизије, ревизија interRMO (1 линија- нова мерна могућност).

2.2. Учесће у кључним, допунским, билатералним и другим поређењима

- CCTF-K001.UTC: кључно поређење за време и фреквенцију;
- BIPM Rapid UTC (UTCr): континуирано поређење за време, резултати се објављују недељно на веб страници: <http://www.bipm.org/jsp/en/TimeFtp.jsp?TypePub=publication>;
- Supplementary Comparison EURAMET.TF-S1 Time Interval Measurements (within project 1485);
- EURAMET пројекат 1459: ATM пројекат поређења сензора температуре за ваздух у опсегу температура од -40°C до 60°C – спровођење протокола;
- EURAMET пројекат 1442: Еталонирање термохигрометра на температурама -10 °C , 23°C, и 40 °C у опсегу релативне влажности од 10 % rh до 95% rh– учешће у изради финалног извештаја;
- EURAMET пројекат 1318 (K9): Еталонирање еталонских платинских отпорних термометара у опсегу од тројне тачке воде 0,01 °C до 419,529 °C у опсегу релативне влажности од 10 % rh до 95% rh– учешће у изради финалног извештаја;
- EURAMET пројекат 1189: Еталонирање термохигрометра на температурама 23°C у опсегу релативне влажности од 10 % rh до 95% rh– учешће у изради финалног извештаја;
- EURAMET TC-T TC-MC Moisture metrology 1400, Project, 2017 - 2020. године. Циљ пројекта је заснован на циљевима EMRP JRP SIB64 METefnet - Metrology for moisture in materials. Односи се на садржај воде, као и влаге укључујући воду и остале испарљиве компоненте у материјалима;
- EURAMET 1483: Revision of EURAMET calibration guide 21, започео у априлу 2019. године очекује се у 2020. години објављивање новог издања EURAMET cg 21;
- EURAMET 1479 ([EURAMET.M.FF-S14](#)) : [Inter-comparison of 1000 L proving tank](#), започео у априлу 2019. године, планирано је да се мерења раде у децембру 2020. године у ДМДМ. Завршетак пројекта се очекује 2021. године;
- EURAMET.PR-K6.2015: Spectral Regular Transmittance/усмерена пропустљивост (филтери), кључно поређење;
- EURAMET.L-S29: Measurement of a 1 mm Stage Micrometer, допунско поређење;
- EURAMET.L-K7: Linescales, кључно поређење;
- CCL/AFRIMETS:L-K1: Calibration of Gauge Block by Interferometry, кључно поређење;
- BIPM.QM-K1: Ozone at Ambient Level: кључно поређење у области концентрације;
- EURAMET TC-T TC-MC Moisture metrology 1400, Project, 2017-2020. године. Циљ пројекта је заснован на циљевима EMRP JRP SIB64 METefnet - Metrology for moisture in materials. Односи се на садржај воде, као и влаге укључујући воду и остале испарљиве компоненте у материјалима;
- EURAMET.QM S13– Поређење из могућности еталонирања концентрације етанола у води;
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања ареометара хидростатичком методом (поређење још није регистровано, очекује се број у марту 2020. године);

- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања густине течности хидростатичком методом – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiq пројекта (поређење још није регистровано, очекује се број у марту 2020. године);
- EURAMET.XX– Поређење из еталонирања густине течности дензитометром – поређење у оквиру 17RPT02 RhoLiq пројекта (поређење још није регистровано, очекује се број у марту 2020. године);
- EURAMET.QM S14– Поређење из аналитичке могућности могућности производње СРМ етанол у води;
- SIM.QM-K27.2019 Ethanol in Aqueous Matrix: subsequent 1.SIM Кључно поређење;
- EURAMET Project 1300: Comparison of 500 kg mass standard EURAMET.M.M-S7.

3. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СЛЕДИВОСТИ НАЦИОНАЛНИХ ЕТАЛОНА ДО МЕЂУНАРОДНИХ ЕТАЛОНА

3.1. Еталонирање (екстерно у другим националним метролошким институтима и интерно у ДМДМ)

Екстерно еталонирање:

- Калибратор електричне снаге Fluke;
- Еталонски отпорни термометар са дугим стаблом у опсегу од 0 °C до -189.342 °C;
- Еталонски мерач тачке росе MBW 373 LHX;
- Барометри;
- Мултифункцијски акустички калибратор;
- Сијалице светлосног интензитета, ирадијансе и сијалице температуре.

Реализација еталонирања друге мерне и еталонске опреме могућа је у складу са финансијским планом и расположивим средствима у буџету за 2020. годину.

Еталонирање у ДМДМ:

- Еталонске и мерне опреме из области електричних величина (мултиметри, еталонски отпорници, еталони електричне енергије, пикоамперметри, трансимпендасни појачавачи, вишефункцијски калибратори, електронски еталони једносмерног електричног напона) и друго;
- Еталонске и мерне опреме из области времена и фреквенције (цезијумски и рубидијумски часовници, GPS дисциплиновани осцилатор, фреквенцметри, компаратори фазе и друго);
- Сигнал генератора Rohde&Schwartz, тип SMF 100A;
- Еталонске и мерне опреме из области термометрије (еталонски термометари и термо хигрометари, отпорни термометри, термопарови, дигитални термометри, и друго) за потребе унутрашњих јединица;
- Еталонска и мерна опрема из области термометрије у складу са планом еталонирања мерне опреме у Групи за термометрију;
- Еталонске и мерне опреме из области димензионих, оптичких величина и акустике (мерне клупе, мерне траке, мерни лењири, опациметри, микрофони и друго);

- Еталонске и друге мерне опреме из области масе (гарнитуре тегова, класе тачности М1, F1 и М2 и друго);
- Еталонске и мерне опреме из области електричних величина (мултиметри, еталонски отпорници и друго);
- Еталонске и мерне опреме иу области метрологије у хемији (дензитометри, ареометри, рефрактометри и друго);
- Еталонске и мерне опреме из области димензионих, оптичких величина и акустике (мерне клупе, мерне траке, мерни лењири, опациметри, микрофони и друго);
- Еталонске и мерне опреме из области термометрије (еталонски термометари и термо хигрометари, индустријски отпорни термометри, термопарови дигитални термометри и друго).

Други начини обезбеђења следивости

- Кључно поређење за време и фреквенцију CСТF-K001.UTC је истовремено и начин обезбеђења следивости до међународног еталона UTC;
- Интерно поређење у систему дистрибуције времена – време NTP мрежних временских сервера ДМДМ са временом UTC (DMDM) и објављивање Билтена на дневном и месечном нивоу, на интернет страници ДМДМ;
- Одржавање националног примарног еталона јединице једносмерног електричног напона на бази Џозефсоновог ефекта и преношење вредности јединице једносмерног електричног напона са примарног еталона на друге еталоне јединице једносмерног електричног напона;
- Одржавање националног еталона јединице електричне отпорности и преношење вредности јединице електричне отпорности на друге еталоне јединице електричне отпорности;
- Одржавање националног еталона за наизменични електрични напон и преношење вредности јединице наизменичног електричног напона на друге еталоне јединице наизменичног електричног напона;
- Одржавање националног еталона за електричну енергију и преношење вредности јединице електричне енергије на друга бројила. Одржавање националног еталона односа трансформације напона и струје на мерила;
- Поређење у истим условима система за реализацију реалативне влажности – генератора са два притиска и две температуре са системом за мерење тачке росе и сетом сензора за мерење температурног поља унутар коморе генератора влажности са две температуре и два притиска под истим условима.

4. УСЛУГЕ КОРИСНИЦИМА

4.1. Еталонирања и обезбеђење следивости

ДМДМ ће у 2020. години еталонирати еталоне и мерила интерно и по поднетим захтевима заинтересованих лица специфициране у Каталогу услуга <http://www.dmdm.rs/PDF/KatalogUslugaDMDM.pdf>, из следећих области:

- масе и притиска,
- електричних величина,

(Одржавање еталона акредитованих лабораторија, овлашћених тела, привредних субјеката и заинтересованих страна и то: еталон отпорника, мултиметара, калибратора, АС/DC трансфера, термичких конвертора, ватметара, еталон бројила, струјних и напонских мерних трансформатора, уређаја за преглед бројила електричне енергије, кондензатора и друге опреме,

- запремине и протока,
- димензионих, оптичких величина и акустике,
- времена, фреквенције и брзине,
- термометрије (температуре и релативне влажности),
- дужине, оптичких величина и акустике,
- физичко-хемијских величина,
- метрологије у хемији.

4.3. Производња сертифициваних референтних материјала

ДМДМ ће у 2020. години производити сертифициване референтне материјале интерно и по поднетим захтевима заинтересованих лица специфициране у Каталогу услуга <http://www.dmdm.rs/PDF/KatalogUslugaDMDM.pdf>, из области форензике (раствори етанола у води).

4.4. Домаћа и регионална међулабораторијска поређења и испитивања оспособљености

- Реализација коначних извештаја међулабораторијских поређења из области електричних величина започетих у претходној години (6 поређења) – једносмерни и наизменични електрични напон, електрична отпорност, електрична капацитивност и електрична индуктивност;
- РТ-Е-АСDCVR-1-2020 билатерално поређење из области електричних величина – једносмерни и наизменични електрични напон и електрична отпорност;
- РТ-Е-ЕЕ-2-2020 билатерално поређење из области електричних величина - електрична енергија;
- РТ-Е-TR-3-2020 међулабораторијско поређење из области електричних величина - трансформација напона и струје ;
- РТ-Т- IOT-1-2019: еталонирање показивача за отпорне и показиваче термопарова;
- РТ-RH-DTH-3-2019: еталонирање термохигрометара;
- РТ-RH-DTH-4-2019: еталонирање термохигрометара;
- РТ-RH-DTH-5-2019: еталонирање термохигрометара;
- РТ-Т-LiG-3-2020: еталонирање стаклених термометара за локацију ОКН Крушевац;
- РТ-D-MZSM-4-2019: еталонирање микрометара за спољашња мерења;
- РТ-D-PK-1-2019: еталонирање еталон прстена – кружност;
- РТ-PR-ILUMICAL-2020 еталонирање луксметра;
- РТ-PR-LUMETCAL -2020 еталонирање луминансметара;
- РТ-RP-ILUMES-2020 мерење осветљености;
- РТ-PR-LUMIMES-2020 мерење луминансе;
- РТ-PR-SPECTROCAL -2020 еталонирање спектрофотометара;
- Организација и спровођење ПТ шеме за тегове и неаутоматске ваге (домаћа ПТ са могућношћу проширења на регион).

4.5. Испитивања и одобрење типа мерила и друга испитивања

ДМДМ ће у 2020. години, по поднетим захтевима, вршити испитивање и одобрење типа мерила за следеће врсте мерила:

- Аутоматска мерила нивоа течности;
- Мерни системи за компримована гасовита горива за возила;
- Мерни претварачи за мерила масе;
- Електронски мерни показни уређаји за ваге;
- Манометри за мерење притиска у пнеуматицима;
- Мерила за мерење силе кочења код моторних возила;
- Ареометри;
- Етилометри;
- Влагомери за зрна житарица и семенке уљарица ;
- Мерила густине течности (електронска мерила);
- Анализатори за мерење садржаја протеина у житу ;
- Опациметри;
- Рефрактометри који се користе у промету роба и услуга;
- Бројила активне електричне енергије класе 0,2 s и бројила реактивне електричне енергије;
- Спектрофотометри за употреби у медицини;
- Дозиметри који се користе у функцији заштите здравља;
- Мерила нивоа звука;
- Мерила брзине возила у саобраћају;
- Мерила дужине жице и кабла;
- Мерила дужине опште намене;
- Таксиметри;
- Медицински термометри;
- Мерила топлотне енергије (комплетно и комбиновано мерило);
- Водомере;
- Гасомере;
- Мерне системе за непрекидно и динамичко мерење количине течности које нису вода (нпр. уређаје за точење горива, уређаје за точење течног нафтног гаса, мерне системе на цевоводу, мерне системе за утовар/истовар у бродове, вагон и друмске цистерне...);
- Мерне системе за статичко мерење количине течности које нису вода;
- Уређаје за конверзију запремине гаса;
- Мерила за динамичко мерење запремине течности које нису вода;
- Манометре за мерење притиска у пнеуматицима;
- Уређаје за мерење силе кочења код моторних возила.

Предвиђа се обрада око 70 захтева за одобрење типа мерила.

Вођење прописане евиденције о издатим документима у поступку испитивања и одобрења типа мерила.

4.6. Оцењивање усаглашености

ДМДМ ће, као именовано тело И 045 у 2020. години, у складу са Решењем о именовању, по поднетим захтевима, вршити оцењивање усаглашености за следеће врсте мерила чији су захтеви прописани важећим Правиником о мерилима и Правилником о вагама са неаутоматским функционисањем (хармонизирана област):

- **Водомери** предвиђени за мерење запремине чисте, хладне или загрејане воде за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-001 Правилника о мерилима);
- **Гасомери** и уређаји за конверзију запремине, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-002 Правилника о мерилима);
- **Бројила активне електричне енергије**, предвиђени за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-003 Правилника о мерилима);
- **Мерила топлотне енергије**, предвиђена за употребу у домаћинству, пословном простору и лакој индустрији (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-004 Правилника о мерилима);
- **Мерни системи намењени за непрекидно и динамичко мерење количина (запремина или маса) течности које нису вода** (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-005 Правилника о мерилима);
- **Аутоматске ваге** (аутоматске ваге, аутоматска вага за појединачно мерење, аутоматска контролне ваге, аутоматске ваге са етикетањем, аутоматске ваге са етикетањем вредности измерене масе и цене, аутоматске дозирне ваге, аутоматске ваге са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, аутоматске ваге са сабирањем континуираних резултата мерења, аутоматске ваге за мерење масе шинских возила у покрету) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-006 Правилника о мерилима);
- **Таксиметри** (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-007 Правилника о мерилима);
- **Материјализоване мере** (материјализоване мере дужине, угоститељске посуде) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-008 Правилника о мерилима);
- **Мерила димензија** (мерила дужине, мерила површине, мерила више димензија) (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-009 Правилника о мерилима);
- **Анализатори издувних гасова** (анализатори издувних гасовала, ламбда), (посебни захтеви прописани у прилогу МИ-010 Правилника о мерилима);
- **Неаутоматска вага и компоненте неаутоматских вага** (Правилник о неаутоматским вагама).

Вођење евиденције о свим захтевима за одобрење типа мерила и евиденције о издатим документима у поступку оцењивање усаглашености мерила.

4.7. Оверавање мерила

ДМДМ ће у 2020. години обављати послове оверавања мерила, у складу са чланом 8. став 2. Закона о метрологији и Правилником о врстама мерила која подлежу законској контроли („Службени гласник РС”, број 13/18) за следеће врсте мерила:

- мерила дужине опште намене (мерне траке, сложива мерила дужине, метри за текстил, мерне летве за мерење нивоа течности, односно празног простора у резервоарима, мерни лењери, мерне траке с виском);
- мерила дужине жице и кабла;
- аутоматска мерила нивоа течности;
- мерила брзине возила у саобраћају, осим ласерских мерила;
- млекомери и лактофризи;
- ауто и вагон цистерне, резервоаре;
- мерила и мерни системи за непрекидно и динамичко мерење количине течности која нису вода.
- мерила густине течности која се користе у промету роба и услуга (ареометри, електронска мерила густине);
- алкохоломере;
- рефрактометре који се користе у промету роба и услуга;
- анализатори за мерење садржаја протеина у житу
- Ваге са аутоматским функционисањем (са сабирањем дисконтинуираних резултата мерења, за сортирање, контролне ваге и етикетирке, ваге на транспортној траци, за мерење возила у покрету, дозирне ваге).

ДМДМ ће оверавати и оне врсте мерила за чије оверавање нема овлашћених тела.

4.8. Ванредни преглед мерила у употреби и метролошке експертизе

У случају сумње у исправност мерила, заинтересовано лице може поднети захтев ДМДМ за ванредни преглед мерила и издавање извештаја о прегледу.

Такође, ДМДМ ће обављати и послове метролошких експертиза који обухватају све радње у циљу проучавања и доказивања, на пример вештачења на суду, стања мерила и одређивања његових метролошких својстава, између осталог позивањем на одговарајуће законске захтеве.

ДМДМ ће у 2020. години, поступати по поднетим захтевима заинтересованих лица, односно обављати послове ванредних прегледа мерила у употреби и послове метролошке експертизе.

4.9. Овлашћивање привредних субјеката за послове оверавања мерила

ДМДМ ће овлашћивати привредне субјекате и друга правна лица за обављање послова оверавања мерила, у складу са Законом о метрологији и Правилником о условима за обављање послова оверавања мерила, начину овлашћивања и вођењу регистра овлашћених тела („Службени гласник РС”, број 2/17) и поднетим захтевима привредних субјеката и других правних лица.

4.10. Развој нових услуга

У току 2020. године ДМДМ ће развијати нове услуге на основу препознатих потреба заинтересованих страна и Републике Србије, а неке од њих су:

- Планирање преноса временског податка путем РТР протокола;
- Дистрибуција времена за потребе мерења средње брзине возила у саобраћају;
- Дистрибуција времена за потребе издавања квалификованог електронског временског жига;
- Испитивање мерила на електричне утицаје и електромагнетну компатибилност;
- Испитивање мерила на температурне и климатске утицаје;
- Еталонирање ареометара методом хидростатичке ваге;
- Еталонирање густине течности методом хидростатичке ваге;
- Еталонирање густине течности дензитометрима.

4.11. Обуке, семинари, радионице и консултације у организацији ДМДМ за заинтересоване стране

У складу са исказаним потребама заинтересованих страна, ДМДМ организује обуке, семинаре, радионице и консултације за:

- Овлашћена тела за оверавање мерила;
- Именована тела за оцењивање усаглашености;
- Друге Националне метролошке институције и акредитоване лабораторије у земљи и региону;
- Произвођаче и увознике мерила и мерне опреме;
- Пакере и увознике претходно упакованих производа;
- Мала, средња предузећа и индустрију;
- Регулаторна тела (инспекције, министарства и др.);
- и друге заинтересоване стране.

Такође, у складу са уговореним активностима на пројектима истраживања у оквиру ЕМПИР и другим пројектима подршке развоју метрологије, ДМДМ ће организовати семинаре, радионице и сличне активности, ради трансфера знања на пројектним активностима за крајње кориснике пројекта и друге заинтересоване у Републици Србији и региону.

5. УЧЕШЋЕ И ПРИПРЕМА СТРУЧНИХ ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ПРОПИСА

5.1. Закони који се односе на метрологију и рачунање времена

У скупштинској процедури налазе се Предлог закона о метрологији и Предлог закона о контроли предмета од драгоцених метала. По усвајању ових закона приступиће се изради подзаконских прописа. Такође, у припреми је Предлог закона о времену.

5.2. Транспонованье европских прописа и директива које се односе на метрологију

- Учешће у преговарачком тиму за Поглавље 14 – Транспорт, одакле следи обавеза усклађивања српског законодавства са прописима ЕУ у овој области, тј. транспонованье директиве Европске комисије и Савета и распореда за летње рачунање времена: Directive 2000/84/EC of the European Parliament and of the Council and Schedules for the summertime period, published in the communications (2001/C 35/07, 2006/C 61/02, 2011/C 83/06);
- Припрема НРАА и финансијских извештаја у складу са активностима у Поглављу 1 – Слободно кретање робе и Поглављу 14 – Транспорт;
- Правилник о изменама Правилника о претходно упакованим производима.

5.3. Прописи који се односе на захтеве за мерила која се користе у законској метрологији на основу националног прописа

У 2020. години планирана је припрема стручних основа и предлога прописа из области метрологије:

- Правилник о мерилима брзине возила у саобраћају;

Може се указати потреба израде и других подзаконских прописа из области метрологије и драгоцених метала, зависно од захтева заинтересованих страна, тренутних потреба и статуса међународних нормативних докумената и европских стандарда који се доводе у везу са прописима из области метрологије и драгоцених метала.

5.4. Прописи из области метрологије и драгоцених метала

У 2020. години планирана је припрема стручних основа и предлога прописа из области драгоцених метала:

- Правилник о изменама Правилника о државним жиговима за предмете од драгоцених метала

5.5. Давање стручних мишљења и учешће у јавним дискусијама при доношењу прописа

ДМДМ ће на захтев заинтересованих лица давати стручна мишљења у вези са питањима из своје надлежности,

Представници ДМДМ учествоваће у раду радних група за израду закона и других прописа из надлежности других државних органа и других институција Републике Србије на њихов позив.

6. МЕТРОЛОШКИ НАДЗОР, НАДЗОР НАД РАДОМ ОТ И ПРЕТХОДНО УПАКОВАНИ ПРОИЗВОДИ

Метролошки надзор обухвата надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама који се стављају на тржиште и надзор над мерилима у употреби, као и надзор над правилном употребом законских мерних јединца, и обавља се да би се проверило да ли мерила испуњавају прописане захтеве, односно да ли се користе у складу са Законом о метрологији и прописима из области метрологије. Провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима је такође метролошки надзор.

ДМДМ врши и надзор над употребом законских мерних јединица и надзор над стручним радом овлашћених тела преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора.

Метролошки надзор у смислу овог закона врши ДМДМ преко лица овлашћених за вршење метролошког надзора – метролошких инспектора, који су организационо распоређени у шест унутрашњих јединица за контролу и надзор и то: одсеци за контролу и надзор Београд, Крушевац и групе за контролу и надзор Нови Сад, Зрењанин, Суботица и Ужице.

У складу са усвојеном стратегијом Савета за безбедност производа вршиће се координисани надзори у сарадњи са другим органима и министарствима.

Метролошки надзор вршиће се према усвојеном годишњем Плану метролошких надзора за 2020 годину.

Ванредни метролошки надзори обављаће се по пријави грађана, националних организација потрошача, Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектор тржишне инспекције и других државних органа.

6.1. Надзор над мерилима која су стављена на тржиште, мерилима у употреби у законској метрологији и правилном употребом законских мерних јединица

ДМДМ ће у 2020. години вршити надзор над мерилима, претходно упакованим производима и мерним боцама која су стављена на тржиште, као и над мерилима која су у употреби према усвојеном годишњем и на основу њега одобреним месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

6.2. Надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила

ДМДМ ће у 2020. години вршити надзор над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила кроз следеће врсте надзора:

- Редовне административне надзоре (провера испуњености услова након овлашћивања);
- Ненајављене надзоре у складу са достављеним планом рада овлашћеног тела;
- Контролне прегледе над мерилима овереним од стране овлашћених тела.

Надзор над стручним радом овлашћених тела обављаће се према годишњем и на основу њега донетим месечним плановима надзора, по пријавама заинтересованих лица или службеној дужности.

6.3. Надзор над претходно упакованим производима који су стављени на тржиште и провера тачности количина назначених и садржаних у претходно упакованим производима

Претходно упаковани производи могу се ставити на тржиште или складиштити са намером стављања на тржиште само када је њихова називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено и када је њихова стварна количина у оквиру дозвољеног одступања од означене називне количине. Применом Правилника о претходно упакованим производима у 2020. години вршиће се:

- Метролошки и тржишни надзор над пакерима и увозницима;
- поступак утврђивања испуњености прописаних метролошких захтева за знак усаглашености;
- ванредно испитивање усаглашености претходно упакованих производа.

У области испитивања претходно упакованих производа планира се у 2020. развој нових метода и припрема нових радних упутстава.

6.4. Сарадња са надлежним инспекцијским и другим органима

У 2020. години планира се наставак сарадње са надлежним инспекцијским и другим органима, у делу спровођења метролошког надзора.

7. КОНТРОЛА ПРЕДМЕТА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

7.1. Контрола предмета од драгоцених метала и квантитативне анализе

У складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала, ДМДМ ће у 2020. години, по поднетим захтевима, обављати следеће послове:

- Испитивање и жигосање предмета од драгоцених метала.
- Квантитативне хемијске анализе злата.
- Квантитативне хемијске анализе сребра.

XRF анализе драгоцених метала и њихових легура, као и предмета од драгоцених метала

7.2. Утврђивање испуњености услова за доделу знака произвођача предмета од драгоцених метала

У 2020. години планира се обављање послова везаних за утврђивање испуњености услова за доношење решења о знаку произвођача и решења о знаку увозника, односно

заступника, као и утврђивање услова које морају испуњавати радне просторије и опрема за жигосање предмета од драгоцених метала у пословним просторијама произвођача или увозника, односно заступника.

7.3. Надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште

ДМДМ, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у складу са Законом о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/2011 и 15/2016) у 2020. години, вршиће надзор над:

- Предметима који су стављени на тржиште или држе припремљени ради стављења на тржиште у смислу испуњавања прописаних захтева као и испуњености захтева из члана 31. и 32. овог закона код произвођача увозника односно заступника и привредног субјекта.
- Привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала.
- Одржавање прописаних услова у погледу опреме и радних просторија код произвођача, увозника односно заступника предмета којима је издато решење о знаку произвођача, увозника, односно заступника.

Такође, ДМДМ ће вршити надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште или се држе припремљени ради стављења на тржиште према месечним плановима надзора, као и на основу пријава грађана, надлежних органа и других заинтересованих лица.

7.4. Надзор над привредним субјектима који обављају откуп предмета од драгоцених метала

ДМДМ ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2020. години, вршити надзор у смислу испуњености прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала примењујући Правилник о условима за добијање знака произвођача предмета од драгоцених метала, као и знака увозника односно заступника („Службени гласник РС“, број 7/13), по месечним плановима надзора.

7.5. Надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала

ДМДМ ће, преко лица овлашћених за вршење надзора над предметима од драгоцених метала, у 2020. години вршити надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача, увозника односно заступника предмета од драгоцених метала по месечним плановима надзора.

8. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ

8.1. ВІРМ – Међународни биро за тегове и мере

ДМДМ, као Национални метролошки институт (NMI) Србије и потписник СИРМ МРА, за одређене могућности еталонирања и мерења (СМС) које се налазе у ВІРМ (Bureau International des Poids et Mesures – Међународни биро за тегове и мере) бази података КСДВ, еталонирањем обезбеђује следивост до међународних еталона SI јединица за све кориснике у Републици Србији (привреда, индустрија, лабораторије за еталонирање, тела за оцењивање усаглашености и др.).

Учешће у раду Међународног бироа за тегове и мере током 2020. године, ДМДМ планира кроз следеће активности:

- Учешће на састанцима и обукама ГАІ лабораторија, у организацији ВІРМ
- Праћење, одржавање и унапређење објављених могућности мерења и еталонирања – СМС у ВІРМ
- Сарадња са Одељењем за време ВІРМ за годишњи извештај, слање прилога за ВІРМ Annual Report on Time Activities
- Сарадња са Одељењем за време ВІРМ на пословима реконфигурације националног еталона за време и фреквенцију
- Учешће у остваривању светске скале времена UTC, у циљу унапређења светске скале времена.
- Припрема и достављање месечног clock фајла ВІРМ
- Рад у вези неопходних информација за објављивање билтена IERS Bulletin C
- Сарадња са именованим носиоцима националних еталона за потребе ВІРМ
- Сарадња у вези трансфера мерних могућности у нови софтвер ВІРМ КСДВ 2.0 и његова имплементација

8.2. ОIМL – Међународна организација за законску метрологију

Међународна организација за законску метрологију (у даљем тексту: ОIМL) првенствено има за циљ да одреди опште принципе законске метрологије, установи смернице и упутства за израду закона и законских прописа којима се регулише употреба мерила, да дефинише карактеристике и захтеве које морају да испуне мерила која се користе у државама чланицама у области законске метрологије.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2020. години учествовати у раду органа ОIМL (Конференција, СИМL, техничких комитета и поткомитета), са правом гласа приликом доношења одлука и усвајања докумената из надлежности ових органа.

Планирано је присуствовање представника ДМДМ, педесет петом састанку Међународног комитета за законску метрологију у октобру 2020. године, у Народној Републици Кини.

8.3. EURAMET – Европско удружење националних метролошких института

Европско удружење националних метролошких института (European Association of National Metrology Institutes - EURAMET e.V.) је европска регионална метролошка организација, основана са циљем да координира сарадњу националних метролошких института у Европи у областима истраживања у метрологији, следивости мерења до јединица SI, међународног признавања националних еталона и могућности еталонирања и мерења (СМС) својих чланова. Поред ових задатака, EURAMET је надлежан за вођење и извршавање Европског метролошког истраживачког програма (EMRP).

- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-TF;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – EM;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-T;
- Састанак техничког комитета EURAMET TC – F;
- Састанак Техничког комитета за дужину EURAMET TC–L, Копенхаген, Данска;
- Састанак Техничког комитета за акустику EURAMET TC–AUV, Берн, Швајцарска;
- Састанак Техничког комитета за фотометрију и радиометрију EURAMET TC-PR, Кишињев, Молдавија;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC-МС;
- Састанак Техничког комитета EURAMET TC – М за масу и притисак;
- Састанак Групе за комуникацију, Ирска, Даблин.

Представници ДМДМ учествоваће и на другим састанцима EURAMET у складу са препознатим потребама и финансијским планом.

8.4. WELMEC – Европска сарадња у законској метрологији

Европска сарадња у законској метрологији (у даљем тексту: WELMEC) омогућује ефикасно транспоновање европских директива у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизован са законодавством ЕУ.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2020. години учествовати у раду органа, као и у раду радних група WELMEC.

- Учешће у раду Радне групе за таксиметре WELMEC WG 12;
- Учешће у раду Радне групе за мерне системе за непрекидно и динамичко мерење количине течности које нису вода WELMEC WG 10;
- Учешће у раду Радне групе за водомере WELMEC WG 13;
- Учешће у раду Радне групе за таксиметре WELMEC WG 12.

Представници ДМДМ учествоваће и на другим састанцима WELMEC, нарочито у раду WG, у складу са препознатим потребама и финансијским планом.

8.5. EURACHEM – Мрежа организација у Европи с циљем успостављања система међународне следивости хемијских мерења

EURACHEM је мрежа организација у Европи, која је основана са циљем успостављања међународне следивости хемијских мерења и у којој је ДМДМ активни члан. EURACHEM пружа најбољу праксу у аналитичком мерењу објављујући смернице и водиче својих стручних радних група.

Представници ДМДМ учествоваће у раду органа и радних група зависно од активности EURACHEM.

- Учеше у раду Eurachem – а, PT WG (Радна група за PT шеме), и PT MU (Радна група за мерну несигурност).

8.6. IAAO – Међународно удружење служби за анализу и HALLMARKING CONVENTION – Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала

Конвенција о контроли и означавању предмета од драгоцених метала (у даљем тексту: Конвенција), позната и као „Hallmarking Convention”, „Конвенција о драгоценим металима” или „Бечка конвенција”, је међународни уговор између држава уговорница, који има за циљ да олакша прекогранични промет предмета од драгоцених метала, али и да обезбеди фер трговину и заштиту потрошача.

Међународно удружење служби за анализу (у даљем тексту: IAAO) омогућује сарадњу која се односи на размену техничких информација и усаглашавање поступака испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала. IAAO блиско сарађује са Конвенцијом. Заједно са IAAO, Конвенција организује међулабораторијска кружна поређења резултата хемијских анализа драгоцених метала (*Round Robin*).

ДМДМ ће редовно учествовати у поменутиим међулабораторијским кружним поређењима као и у раду Сталног комитета Конвенције и IAAO.

8.7. ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

Европска сарадња у законској метрологији омогућује ефикасно транспоновање европских директива, хармонизованих стандарда и нормативних докумената у национално законодавство, као и преузимање истих обавеза које имају све државе чланице ЕУ, на начин који је у потпуности хармонизован са законодавством ЕУ.

Представници ДМДМ ће, као представници Републике Србије, у 2020. години учествовати у раду радних група Европске комисије.

9. САРАДЊА СА НАЦИОНАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ДМДМ у циљу спровођења послове из своје надлежности планира сарадњу са:

- Националним организацијама са којима има потписане споразуме о техничкој сарадњи, нпр. АТС, ИСС, Министарством одбране, Агенција за лекове и медицинска средства и др.;
- Привредном комором Србије - Групација за метрологију;

- АТС – Савет за акредитацију у својству члана Савета за акредитацију у име ДМДМ, водећи оцењивач и технички оцењивачи у оцењивачким тимовима, учешће у раду секторских комитета и комитета за лабораторије;
- ИСС – учествовање у комисијама за стандарде – давање мишљења укључујући и превод на српски језик, усвајање српских стандарда, повлачење српских стандарда и друго;
- Правосудним органима у вези давања стручних мишљења из области метрологије судовима и странкама у поступцима пред судовима;
- Пореском и тржишном инспекцијом;
- Овлашћеним и именованим телима;
- ТОЦ у вези пружања техничке подршке и међусобне сарадње;
- МУП и ЈП Путеви Србије на Пројекту реализације мерења средње брзине на аутопутевима Србије;
- Министарством пољопривреде;
- Министарством за заштиту животне средине;
- ЈП Емисиона техника на реализацији пројекта дистрибуције времена путем RDS-a;
- Телеком Србија на реализацији пројекта дистрибуције времена;
- Привредна комора Србије у реализацији пројекта дистрибуције временског податка преко NTP протокола и синхронизације часовника јединице за формирање електронског временског жига са универзалним координираним временом UTC(DMDM) ;
- Институтима и факултетима;
- Образовним установама на ширењу значаја метрологије и SI јединица;
- Друштвом метролога у Србији и Удружењем тела за оцену усаглашености;
- Надлежним министарствима у оквирима PG1 и PG14 у оквирима приступања ЕУ;
- Музејем науке и технике;
- Министарством финансија, Управом за трезор, Министарством привреде и другим органима државне управе;
- Управом за заједничке послове републичких органа;
- Именованим институцијама као носиоцима националних еталона;
- Сарадња са АТС – технички оцењивачи у оцењивачким тимовима и учешће у раду секторских комитета.

10. СИСТЕМИ МЕНАџМЕНТА И АКРЕДИТАЦИЈА У ДМДМ

10.1. Одржавање и унапређење интегрисаног система менаџмента, система у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, SRPS ISO/IEC 17065

ДМДМ своје пословање усклађује са различитим стандардима за системе менаџмента, кроз поступке сертификације, акредитације или самодекларисања. У 2020. години, ДМДМ ће наставити да спроводи следеће активности:

- Одржавање сертификованог интегрисаног система менаџмента (систем менаџмента квалитетом, систем менаџмента животном средином и систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду) и потпуно усклађивање рада са новим верзијама стандарда SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO 14001:2015;

- Преиспитивање од стране руководства у складу са имплементираним стандардима;
- Праћење ефективности интегрисаног система менаџмента и имплементираних препорука;
- Праћење нивоа задовољства корисника;
- Реализација обука у складу са Планом обука;
- Израда годишњег извештаја за 2019. годину о стању система квалитета и могућности мерења и еталонирања ДМДМ, у складу са SRPS ISO/IEC 17025 за потребе EURAMET, Техничког комитета за квалитет, ТС-Q;
- Израда годишњег извештаја за 2019. годину о раду ДМДМ;
- Праћење и усклађивање рада система менаџмента са прописима и захтевима одговарајућих домаћих и међународних стандарда;
- Планирање, организовање и спровођење интерних провера интегрисаног система менаџмента и система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2006, у складу са годишњим програмом интерних провера;
- Преиспитивање од стране руководства система менаџмента под акредитацијом и система менаџмента под сертификацијом.

У току 2020. године, у складу са одлукама и финансијским планом преиспитиваће се потребе за акредитацијом према стандардима који су релевантни за рад ДМДМ.

10.2. Одржавање и промене постојећег обима сертификације и обима акредитације система менаџмента

- Одржавање постојећег обима акредитације ДМДМ и припрема за проширење обима акредитације за послове еталонирања мерила притиска, према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025.

11. УНАПРЕЂЕЊЕ КАДРОВСКИХ РЕСУРСА, ОБУКЕ, СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА, УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

11.1. Учесће на обукама из области метрологије, оцењивања усаглашености, квалитета и система менаџмента, акредитације, стандардизације и др.

У складу са годишњим планом обука и потребама за унапређењем кадровских капацитета, запослени ДМДМ ће учествовати на обукама у организацији EURAMET, WELMEC, и другим организацијама, као и интерним обукама, а нарочито:

- Обуке за запослене који раде на пословима метролошког надзора као и на пословима оверавања мерила и прве верификације за појединачне врсте мерила која подлежу законској контроли;
- Екстерне обуке у оквиру Службе за управљање кадровима;
- Екстерне обуке у оквиру организације новог РТВ пројекта;
- и друге обуке, у складу са годишњим планом обука.

11.2. Учесће на скуповима и конгресима

Представници ДМДМ ће учествовати на стручним скуповима из области метрологије, квалитета и система менаџмента, акредитације у Републици Србији JUSK, Недеља квалитета- FQCE, Регионална конференција о законској метрологији, скуповима у организацији других министарстава и невладиних организација, и другим домаћим скуповима и конгресима.

У складу са финансијским плановима и развојним активностима, представници ДМДМ учествоваће и на међународним скуповима и конгресима (ИМЕКО 2020, САФМЕТ 2020 и другим скуповима и конгресима).

12. ПРАВНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

12.1. Припрема прописа

У 2020. години у складу са планом рада Владе, планира се припрема предлога законске регулативе из области метрологије и то:

- Закон о времену;
- Правилник о врстама мерила која подлежу законској контроли;
- Правилник о изменама Правилника о мерилима брзине возила у саобраћају;
- Правилник о изменама Правилника о државним жиговима за предмете од драгоцених метала;
- Правилник о изменама Правилника о претходно упакованим производима.

12.2. Сарадња са правосудним органима

Подношење захтева за покретање прекршајних поступака на основу записника које доставе одсеци/групе за контролу и надзор и Група за надзор над предметима од драгоцених метала, припрема дописа по налогу судова, а поводом поднетих захтева, изјављивање жалби на решења у прекршајном поступку.

12.3. Кадровски послови

- Припрема акта о унутрашњем уређењу и систематизацији послова у ДМДМ, израда коначних описа радних места са компетенцијама и израда решења о распоређивању;
- Припрема Нацрта кадровског плана за 2021. годину;
- Организовање поступка оцењивања за 2019. годину, пружање помоћи оцењивачима у припреми извештаја о оцењивању, израда решења о оцењивању државних службеника, анализа поступка оцењивања за 2019. годину, (рок за решења о оцењивању је крај фебруара, а рок за анализу оцењивања је крај марта);

- Припрема података о часовима рада за исплату плата за све запослене, припрема Плана коришћења годишњих одмора за 2020. годину, припрема решења за годишње одморе, израда уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, израда решења о додатном оптерећењу, прековременом раду, административни послови у вези са заснивањем и престанком радног односа; израда потврда из радног односа, обезбеђивање маркица за оверу здравствених књижица, месечно достављање извештаја Служби за управљање кадровима о променама у броју запослених у ДМДМ; достављање података Фонду за пензијско-инвалидско осигурање за бивше запослене у ДМДМ, а који се односе на радне сате или износ зараде; ажурирање база; послови писарнице: пријем поште, завођење у деловодник и уписник, архивирање, курирски послови;
- Расписивање и спровођење конкурса за попуну радних места, у зависности од потребе;
- Солидарна помоћ - организовање рада Комисије за солидарну помоћ, разматрање захтева, припрема извештаја комисије и припрема решења о исплати солидарне помоћи, све у зависности од броја поднетих захтева.

12.4. Управни поступак

- Решавање по захтевима за овлашћивање за обављање послова оверавања мерила, за обнављање овлашћивања, за измену овлашћивања, за укидање овлашћивања, као и за измену података у овлашћеном телу;
- Обрада пристиглих жалби, решавање по жалби у првом степену када за то постоје услови и достављање изјашњења другостепеном органу када не постоје услови да се по жалби реши у првом степену;
- Припрема решења о укидању знака произвођача када се за то стекну услови;
- Пружање помоћи извршиоцима у изради аката у управном поступку.

13. ИНФОРМАТИЧКИ, ИЗДАВАЧКИ ПОСЛОВИ, ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

13.1. Информатички послови

- Одржавање и унапређење функционисања и безбедности Информационо комуникационог система (у даљем тексту: ИКТ система), превенција и спречавање инцидентата;
- одржавање рачунарске опреме;
- интерна провера безбедности ИКТ система ДМДМ;
- подешавање и прилагођавање апликације еИнспектор потребама метролошке инспекције и инспекције за контролу предмета од драгоцених метала;
- имплементација јединственог регистра оверених мерила Републике Србије;
- учешће у пројектовању документ менаџмент система ДМДМ.

13.2. Јавност рада

- Припремање и објављивање материјала, вести и информација на сајту ДМДМ www.dmdm.gov.rs и профилима на друштвеним мрежама, Фејсбук, Линкедин, Инстаграм и Твитер.
- ажурирање и објављивање Информатора о раду ДМДМ;
- припрема обавештења по захтевима за информације од јавног значаја;
- администрација електронске поште office@dmdm.rs.

13.3. Издавачки послови

- Припрема и издавање два двоброја Гласника ДМДМ;

13.4. Промоција метрологије

- Спровођење кампање у циљу промоције метрологије „Метрологија у служби здравља“ (промотивни материјали, видео материјали, учешће на стручним скуповима...).
- Припрема, штампа и дистрибуција промотивних материјала.
- Организација обележавања Светског дана метрологије и других стручних скупова.
- Организација посета студената и ученика ДМДМ и других заинтересованих страна.

14. ФИНАНСИЈСКИ И СТРУЧНО ОПЕРАТИВНИ ПОСЛОВИ

14.1 Финансијски послови

- Израда Плана извршења буџета ДМДМ за 2020. годину;
- Израда Извештаја о структури и вредности непокретне имовине у својини Републике Србије на дан 31.12.2019. (образац СВИ 1) и Извештаја о структури и вредности покретне имовине Републике Србије на дан 31.12.2019. године (образац СВИ 2) и достављање ДМДМ за имовину Републике Србије;
- Учешће у изради извештаја о стању обавеза и потраживања ДМДМ на дан 31.12.2019. године за потребе пописне комисије;
- Израда завршног рачуна ДМДМ за 2019. годину према програмским активностима;
- Израда периодичних (тримесечних) извештаја о извршењу буџета (Образац 5) према програмским активностима;
- Учествовање у изради Плана јавних набавки за 2020. годину;
- Израда месечних финансијских планова у програму Управе за трезор „Информациони систем извршења буџета - ИСИБ“;
- Ажурирање база података на финансијско-књиговодственом програму ДМДМ; припремање материјала за сајт ДМДМ;
- Обрачун и исплата зарада и других накнада. Редовно у предвиђеним роковима два пута у месецу припремати документацију за обрачун зарада, накнада зарада радницима (боловања) и достављати Управи за трезор на даљу обраду, према роковима које утврђује Управа за трезор;

- Обрачуни по основу уговора о привременим и повременим пословима и уговора о делу; обрачуни јубиларних награда запосленима који су то право стекли у 2020. години; обрачуни солидарних помоћи запосленима; отпремнине приликом одласка у пензију;
- Подношење појединачне пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним порезима и доприносима (ППП ПД) пре сваке исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање; ДМДМ ће сваком лицу, за које је плаћен порез по одбитку у 2019. години, у року издати потврду која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку (до 31. јануара 2020. године);
- Достављање Фонду ПИО, уз сваку исплату, прописаног обрасца М-УН, који служи као М-4 за запослене за упис стажа;
- Обрачун и исплата накнаде трошкова запосленима у ДМДМ тј. исплата трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла, трошкова службеног путовања у земљи, трошкова службеног путовања у иностранство и др.;
- Извештај о износима исплаћеним на име свих примања за запослена, изабрана, постављена и ангажована лица, кроз WEB апликацију Управе за трезор „Регистар запослених”, доставља Управи за трезор на даљу обраду;
- Извештај о извршеним расходима за плате на месечном нивоу, доставља Министарству финансија;
- Кроз Централни регистар фактура проверава се регистрација фактура, обавља се контрола и припрема документације за плаћање, као и плаћање обавеза према добављачима; евидентирање свих плаћања кроз финансијско-књиговодствени програм ДМДМ, а затим пренос података у програм за управљање јавним финансијама - ИСИБ;
- Плаћање чланарина међународним, европским и међувладиним организацијама: Међувладиној организацији за Метарске конвенције - Међународном бироу за тегове и мере (BIMP); Међународној организацији за законску метрологију (OIML); Европском удружењу националних метролошких института (EURAMET); Европској сарадњи у законској метрологији (WELMEC); Међународном удружењу служби за анализу (IAAO); Европском удружењу за аналитичку хемију (EURACHEM) и Конвенцији за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала;
- Контролисање стања средстава на апропријацијама и квотама, према потреби израда захтева за преусмеравање средстава на апропријацијама и квотама;
- Препознавање непрепознатих ставки, као и повраћај средстава, чији је трошак настао претходне године, у буџет; препознавање погрешних уплата прихода од стране корисника услуга ДМДМ;
- Ванбилансно евидентирање прихода и њихово повезивање са одговарајућим налозима за уплату насталих по основу Закона о републичким административним таксама;
- Књижење трансакција; усаглашавање података главне књиге Трезора са помоћном књигом ДМДМ;
- Припремање документација која је потребна за организацију и вршење пописа имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године, што обухвата израду и сређивање документације, извештаја комисија које су обавиле годишњи попис, усаглашавање стања утврђеног пописом имовине која је власништво ДМДМ, као и имовине коју ДМДМ користи, а која није њено власништво, усаглашавање стања утврђеног пописом са стањем имовине у књиговодственим и другим евиденцијама и сл.;
- Израда предлога Приоритетних области финансирања за период од 2021. – 2023. године, као и предлога Финансијског плана за 2021. годину са пројекцијом за 2022. и 2023. годину;

- Регистровати нове пројекте код Пореске управе, путем апликације е-Порези, и по потреби израдити Потврде о пореском ослобођењу (образац ППО-ПДВ);
- Израдити и доставити Републичком заводу за статистику образац ИНВ 01 – Годишњи извештај о инвестицијама у основне фондове;
- Израда обрасца ПФЕ – Образац стандардне методологије за процену финансијских ефеката акта – по потреби;
- Достава Министарству финансија редовне кварталне извештаје о стању доцњи;
- Праћење прописа неопходних за рад и унапређење пословања;
- Учествовање на саветовањима из области буџетског рачуноводства – новине у пословању директних буџетских корисника, израда финансијских извештаја, девизни платни промет и др;
- Сарадња са Министарством финансија, Управом за трезор, Министарством привреде и другим органима државне управе са којима је сарадња неопходна.

14.2. Стручно оперативни послови

- Спровођење годишњег пописа основних средстава и ситног инвентара са стањем на дан 31. децембар 2019. године укључујући и све активности и документе које претходе попису;
- Израда Плана јавних набавки за 2020. годину, као и све активности за спровођење поступка јавних набавки до доношења решења о задужењу и књижењу, укључујући и квартално извештавање Управи за јавне набавке о њиховом спровођењу;
- Организација набавке и одржавања мерне и друге помоћне опреме.

У Београду,
26. 2.2020.године

В.Д. ДИРЕКТОРА

Чедомир Белић